

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet hrvatskih studija

Na temelju članka 79. stavka 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), točke VII. stavka 6. i točke X. stavka 3. Odluke o osnivanju ustanove Fakulteta hrvatskih studija od 10. prosinca 2019. (klasa 012-03/19-01/4, ur. broj 380-020/284-19-7), članka 5. stavaka 3. i 4. Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu od 20. travnja 2010. i 19. svibnja 2016., članka 6. Pravilnika o poslijediplomskim studijima od 9. prosinca 2014. (klasa 640-01/14-2/49, ur. broj 380-1/1-14/16) i Odluke Vijeća poslijediplomskih studija Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu od 8. prosinca 2020. (klasa 643-04/20-4/0010, ur. broj 380-7/68-20-0003), Fakultetsko vijeće Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 16. sjednici održanoj 21.–23. prosinca 2020. pod točkom 6.4. dnevnoga reda donijelo je

ODLUKU

- I. Prihvaćaju se opisi predmeta *Estetika* i *Hermeneutika* na poslijediplomskom sveučilišnom doktorskom studiju filozofije, koji su sastavni dio ove Odluke.
- II. Ova Odluka stupa na snagu 24. prosinca 2020.

U Zagrebu, 23. prosinca 2020.

Klasa: 640-01/20-2/0015

Ur. broj: 380-1/1-20-025

Dekan

Prof. dr. sc. Pavo Barišić

Dostaviti:

1. Vijeće poslijediplomskih studija
2. Nastavnici i izvoditelji predmeta na doktorskom studiju filozofije
3. Ured za ECTS
4. Ured za osiguravanje kvalitete – za Očevidnik studijskih programa
5. Pismohrana

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Željka Metesi Deronjić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi
1.2. Naziv predmeta	Estetika		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-u)
1.3. Suradnici	doc. dr. sc. Marko Kardum doc. dr. sc. Sandro Skansi		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Poslijediplomski doktorski studij filozofije		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu
1.5. Status predmeta	☒ obvezatni	☐ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20%)
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi predmeta	Upoznati studente sa središnjim pitanjima i problemima estetike. Prezentirati relevantne estetičke probleme i teorije, pojmove i kategorije te suvremene umjetničke pravce. Potaknuti zanimanje za samostalni znanstvenoistraživački rad u području estetike.		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	Osposobiti studente za samostalan istraživački rad u području estetike. Kritički sagledati i analizirati glavne teme i probleme estetike. Poredbeno vrednovati pluralizam estetičkih teorija. Interpretirati temeljne estetičke kategorije. Razviti senzibilitet za umjetničko stvaralaštvo.		

2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10)	Definirati glavne teme i probleme estetike. Razumjeti pojmove poput <i>mimesis</i> , ukus, lijepo, ružno. Prepoznati različite pristupe i teorije u definiranju umjetnosti. Identificirati glavne estetičke ideje umjetnosti 20. stoljeća. Protumačiti ulogu kompjutorske tehnologije u umjetnosti. Kritički raspravljati o problemima estetike i analizirati ih s obzirom na ostale filozofske discipline.		
2.5. Opis sadržaja predmeta	Predmet je podijeljen na četiri kolegija koji sadrže po četiri sata nastave (2 sata predavanja i 2 sata seminara): (A) Ontologija umjetničkih djela (dr. sc. Marko Kardum) (B) Estetika ružnoće (doc. dr. sc. Željka Metesi Deronjić) (C) Estetičke ideje <i>Gorgone</i> (doc. dr. sc. Željka Metesi Deronjić) (D) Umjetnost i umjetnička inteligencija (doc. dr. sc. Sandro Skansi) 1. Status umjetničkih djela kod antičkih filozofa 2. Tradicionalne definicije umjetnosti (reprezentacijska, ekspresivistička, formalistička) 3. Skeptički argumenti u definiranju umjetnosti 4. Institucionalistički pristup umjetnosti 5. Povijest ružnoće (antika i srednji vijek) 6. Povijest ružnoće (renesansa i barok) 7. Pojam ružnoće u 19. i 20. stoljeću (Rosenkranz, Baudelaire, Nietzsche, Dessoir, Adorno, Camus, Sartre, Eco) 8. Kič 9. Estetsko-ideološki koncepti (ne)grupe <i>Gorgona</i> 10. Likovna dematerijalizacija 11. Anti-slika, »nulta točka« slike 12. Šutnja i Ništa kao umjetnička intencija 13. Uloga logike u umjetnoj inteligenciji 14. Komputacijske teorije: McCarthy i mogućnost kreativnosti 15. Simboličke i subsimboličke metode: Fodor i Physyn 16. Deep Dream		
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti	☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad	2.7. Komentari:

	☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☐ (ostalo upisati)								
2.8. Obveze studenata	Aktivno sudjelovanje u nastavi, pisanje dva eseja po izboru iz tematskoga područja odslušanih kolegija, usmeni ispit									
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje	DA		Usmeni ispit	DA		
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)	DA	NE	
	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)	DA	NE	
	Kolokvij		NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)	DA	NE	
	Projekt		NE	Pisani ispit		NE	Broj bodova po ECTS-u (ukupno)	15		
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu										
2.11. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i/ili na drugi način)	Naslov						Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Adajian, Thomas, "The Definition of Art", <i>The Stanford Encyclopedia of Philosophy</i> (Summer 2016 Edition), Edward N. Zalta (ed.) na: https://plato.stanford.edu/entries/art-definition/#TraDef									
	Platon, <i>Država</i> , Naklada Juričić, Zagreb, 2004., odabrani dijelovi – X. knjiga									
	Bond, E. J., 1975, "The Essential Nature of Art." <i>American Philosophical Quarterly</i> , 12: 177–183.									
	Lopes, D. M., 2008, "Nobody Needs a Theory of Art" <i>Journal of Philosophy</i> , 105: 109–127.									
	Danto, A. C., <i>Preobražaj svakidašnjeg</i> , Kruzak, Zagreb, 1997.									

	Eco, U. (a cura di), <i>Storia della bruttezza</i> , Bompiani, Milano, 2013.		
	Sunajko, G., <i>Estetika ružnog</i> , Naklada Breza, Zagreb, 2018.		
	<i>Gorgona</i> , ur. M. Gattin, Muzej suvremene umjetnosti, 2002.		
	Denegri, J., <i>Gorgona</i> , Agroinova d.o.o., Zagreb, 2018.		
	S. Russell i P. Norvig. <i>Artificial Intelligence: A Modern Approach</i> . 2010.		
	Connectionism, IEP		
	Hayes, B., <i>Computer Vision and Computer Hallucinations</i> . American Scientist.		https://www.americanscientist.org/article/computer-vision-and-computer-hallucinations
2.11. Dopunska literatura	<p>Rosenkranz, K., <i>Ästhetik der Hässlichen</i>, Reclam Verlag, Leipzig, 1990.</p> <p>Rosenkranz, K., <i>Aesthetics of Ugliness</i>, a critical edition, trans. A. Pop, M. Widrich, Bloomsbury, London/New York, 2015.</p> <p>Zidić, I., <i>Granica i obostrano. Studije i ogledi o hrvatskoj umjetnosti XX. stoljeća</i> (Zagreb: Art studio Azinović, 1996).</p> <p>Vaništa, J., <i>Zapisi</i>, Kratis, Zagreb, 1995.</p> <p>Vaništa, J., <i>Knjiga zapisa</i>, Kratis, Zagreb, 2001.</p> <p>Seder, Đ., »Nemogućnost slike«, <i>Život umjetnosti</i> 13 (1971.), str. 78–79.</p> <p>Mrkonjić, Z., »Druga svjetlost Đure Sedera«, <i>Život umjetnosti</i> 5 (1967.), str. 90–96.</p> <p>Maković, Z., <i>Julije Knifer</i>, Meandar, Studio Rašić, Zagreb, 2002.</p> <p>Knifer, J., »Zapisi«, <i>Život umjetnosti</i> 35 (1983.), str. 28–34.</p> <p>Maković, Z., »Zapisi Julija Knifera«, <i>Život umjetnosti</i> 35 (1983.), str. 26–27.</p> <p>Rus, Z., <i>Apstraktna umjetnost u Hrvatskoj 1, Slikarstvo, egzistencija, apstrakcija</i>, Logos, Split, 1985.</p> <p>Denegri, J., <i>Apstraktna umjetnost u Hrvatskoj 2, Geometrijske tendencije u hrvatskoj umjetnosti</i>, Logos, Split, 1985.</p>		
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Ivo Džinić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	I. i II. semestar
1.2. Naziv predmeta	Hermeneutika		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-u)	15
1.3. Suradnici	doc. dr. sc. Sandro Skansi doc. dr. sc. Marko Kardum		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	16
1.4. Studijski program	Poslijediplomski doktorski studij filozofije		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	15
1.5. Status predmeta	☒ obvezatni	☐ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	Upoznati studente s osnovama hermeneutika i filozofijske hermeneutike kroz prizmu njezinih idejnih začetnika i njezina značaja za razumijevanje temeljnih simboličkih oblika ljudske kulture te općenito za razumijevanje čovjeka kao bitka u svijetu.			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	-			
2.3. Akademska postignuća (ishodi učenja) na razini programa kojima predmet pridonosi	<p>Studenti bi na razini programa stekli sljedeća akademska postignuća temeljem kojih bi bili osposobljeni za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izraditi samostalni znanstvenoistraživački rad povijesnoga i problemskoga karaktera kao i za poredbenu raščlambu tekstova, tema i problema navedenih znanstveno teorijskih disciplina; - razvoj kritičkoga mišljenja, razvoj tolerancije spram različitih teorijskih i praktičkih znanstvenih i izvanznanstvenih pristupa. - razvijanje i kritičku raščlambu multidisciplinarnih, interdisciplinarnih, transdisciplinarnih znanstvenih pristupa, kao i pluriperspektivističkih izvanznanstvenih pristupa problemima suvremenoga svijeta. - rasuđivati opće uzroke, počelo i smisao svijeta, ljudsku djelatnost, iskustvo i postojanje te tumačiti i razvijati filozofijske spoznaje i teorije. - analizirati značenja i razumijevanja u jeziku te izgraditi opće filozofske teorije jezika. - razviti znanstvene metodologije u samostalnom istraživanju 			

2.4. Očekivana akademska postignuća na razini predmeta (3-10)	<ul style="list-style-type: none"> - kritički prosuditi o interakciji hermeneutike i hrvatske kulture - prosuditi o vrijednosti hermeneutike kao opće filozofske metodologije u usporedbi sa srodnim filozofskim pristupima - navesti i opisati temeljne oznake i značaj mita kao osobitoga kulturološkoga fenomena te metode i pristupe u njegovu tumačenju; - izdvojiti i sažeti relevantne oblike spoznajnoga pristupa religiji te grupirati i pojasniti glavne njihove glavne sadržajne naglaske; - navesti i analizirati najvažnije probleme u hermeneutici i filozofiji jezika; - objasniti razlike i njihove uzroke u hermeneutičkom i analitičkom pristupu jeziku; - osnovne filozofske i kulturnoantropološke postavke o čovjeku; - hermeneutička dimenzija (filozofske) kulturne antropologije. 		
2.5. Opis sadržaja predmeta	<p>Predmet je podijeljen na četiri cjeline od kojih se svaka sastoji od četiri sata:</p> <p>(A) Matija Vlačić Ilirik i početak hermeneutike (vodi doc. dr. sc. Sandro Skansi)</p> <p>(B) Hermeneutička refleksija mita i religije (vodi izv. prof. dr. sc. Ivo Džinić)</p> <p>(C) Hermeneutika i filozofija jezika (vodi doc. dr. sc. Marko Kardum)</p> <p>(D) Hermeneutika i filozofska (kulturna) antropologija (vodi izv. prof. dr. sc. Ivo Džinić)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Početci hermeneutike u djelu Matije Vlačića Ilirika 2. Hermeneutika između reformacije i protureformacije 3. Hermeneutika kao prva filozofija jezika 4. Hermeneutika kao metodologija 5. Hermeneutika mitskoga mišljenja kao osobitoga kulturnoga fenomena 6. Početci logičkoga pristupa zbilji i filozofija mitologije 7. Religija kao predmet filozofijske hermeneutike 8. Temeljna pitanja filozofije religije i kritika religije 9. Jezik, značenje i razumijevanje 10. Jezična sintaksa, semantika i pragmatika 11. Strukturalizam, poststrukturalizam, znak i simbol 12. Dekonstrukcija i pragmatizam 13. Osnovne filozofske i kulturnoantropološke postavke o čovjeku 14. Temeljni oblici čovjekova duha i kulture 15. Hermeneutička dimenzija (filozofske) kulturne antropologije 16. Filozofska (kulturna) antropologija i problemi suvremenoga čovjeka 		
	☒ predavanja	☐ samostalni zadatci	2.7. Komentari:

2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)				
2.8. Obveze studenata	Nazočenje na najmanje 12 nastavnih jedinica, aktivno praćenje nastave, polaganje dva kolokvija, usmeni ispit.					
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA	Istraživanje	DA	Usmeni ispit	DA
	Eksperimentalni rad		Referat	NE	(Ostalo upisati)	
	Ogled		Seminarski rad	DA	(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		Praktični rad	NE	(Ostalo upisati)	
	Projekt		Pisani ispit	NE	Broj bodova po ECTS-u (ukupno)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Ocjenjivat će se aktivno sudjelovanje studenata i četiri kraća istraživanja prezentirana kao pisani seminarski radovi.					
2.11. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov			Dostupnost u knjižnici	Dostupnost preko ostalih medija	
	Grondin, J., <i>Uvod u filozofsku hermeneutiku</i> , Akademska knjiga, Novi Sad 2010.					
	Davies, B. <i>Uvod u filozofiju religije</i> , Scopus, Zagreb 1998.					
	Solar, M., <i>Edipova braća i sinovi</i> , Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)					
	Cassirer, E., <i>Ogled o čovjeku. Uvod u filozofiju ljudske kulture</i> , Naprijed, Zagreb 1978.					

	Wittgenstein, L., <i>Filozofijska istraživanja</i> , Globus, Zagreb, 1998		
	Austin, J. L., <i>Kako djelovati riječima</i> , Disput, Zagreb, 2014		
	Derrida, J., <i>O gramatologiji</i> , Veselin Masleša, Sarajevo, 1976		
	Cassirer, E., <i>Filozofija simboličkih oblika</i> , prvi dio: <i>Jezik</i> , Dnevnik, Novi Sad, 1985		
	Heidegger, M. <i>Bitak i vrijeme</i> , Naprijed, Zagreb, 1985		
	Gadamer, H. G., <i>Istina i metoda</i> , Veselin Masleša, Sarajevo, 1978		
	Dilthey, W., „The Rise of Hermeneutics“, <i>New Literary History</i> , (3)2, 1972: 229-244		
	Kordic, I. "Croatian Philosophers IV: Matija Vlačić Ilirik – Mathias Flacius Illyricus (1520–1575)", <i>Prolegomena</i> 4(2), 2005.		https://hrcak.srce.hr/103
	Vlačić Ilirik, M. "O načinu razumijevanja Svetoga pisma", <i>prir. J. Zovko, prev. Ž. Puratić</i> , Zagreb 1993.		
	de Saussure, F., <i>Tečaj opće lingvistike</i> , ArTresor, Zagreb, 2000		
2.12. Dopunska literatura	<p>Hufnagel, E., <i>Uvod u hermeneutiku</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1993.</p> <p>Barnard, A., <i>Povijest i teorija antropologije</i>, Jesenski i Turk, Zagreb 2011.</p> <p>Habermas, J. <i>Budućnost ljudske prirode. Vjerovanje i znanje</i>, Breza, Zagreb 2006.</p> <p>Russell, B., „On Denoting“, <i>Mind</i>, 1905: 479-493.</p> <p>Moati, R., <i>Derrida/Searle. Deconstruction and Ordinary Language</i>, Columbia University Press, New York, 2014</p> <p>Derrida, J., „Signature Event Context“, <i>Glyph: Johns Hopkins Textual Studies</i>, 1977: 172–197.</p> <p>Wittgenstein, L., <i>Tractatus logico-philosophicus</i>, Moderna vremena, Zagreb, 2003</p> <p>Carnap, L., <i>The Logical Structure of the World</i>, Open Court, Chicago IL, 2003</p> <p>Searle, J. „How Performatives Work“, <i>Linguistics and Philosophy</i> (12)5, 1989: 535-558</p> <p>Bach, K., Harnish, R. M. „How Performatives Really Work“, <i>Linguistics and Philosophy</i> (15)1, 1992: 93-110</p> <p>Cobley, P. (ur.) <i>The Routledge Companion to Semiotics and Linguistics</i>, Routledge, London-New York, 2001</p> <p>Quine, W. "Two Dogmas of Empiricism", <i>Philosophical Review</i>, 60: 20–43</p> <p>Quine, W. <i>Word and Object</i>, MIT Press, Chicago IL, 1960</p> <p>Chomsky, N. <i>Language and Mind</i>, Cambridge University Press, 2006</p> <p>Lafont, C., <i>The Linguistic Turn in Hermeneutic Philosophy</i>, MIT Press, Chicago IL, 2002</p> <p>Rorty, R. M. (ur.), <i>The Linguistic Turn</i>, University of Chicago Press, Chicago IL, 1992</p> <p>Lycan, W. G. <i>Filozofija jezika. Suvremen uvod</i>, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, Zagreb, 2011</p>		

	Kordić, I. <i>Hermeneutika Matije Vlačića Ilirika</i> , Zagreb, 1992.
2.13. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	